

Gatunek śródziemnomorski, najprawdopodobniej nie zimujący w Polsce, przylatujący z południa wiosną lub wczesnym latem. Ze złożonych wówczas jaj rozwija się drugie pokolenie, którego imagines pojawiają się późnym latem i wczesną jesienią (BERNARD 1997: Notul. odonatol., **4** (10): 159-160.). Bardzo późna data stwierdzenia, podobnie jak w przypadku osobnika złapanego w Poznaniu (BERNARD 1997: ibidem) wskazuje, że złapany samiec należał do drugiego pokolenia. Brak jednak pewności, że pochodził on z miejsca odłowienia, ponieważ gatunek ten jest typowym migrantem. Do lat 80-tych XX wieku stwierdzenia *S. fonscolombii* w Polsce były sporadyczne (ŁABĘDZKI, ŁUSZCZAK 1984: Notul. odonatol., **2** (3): 50-51.). W latach 90-tych częstotliwość stwierdzeń wzrosła, niejednokrotnie odławiano również larwy (BERNARD 1997: ibidem; Buczyński 1999: Acta hydrobiol., **41** (3/4): 219-230.; BUCZYŃSKI, CZACHOROWSKI 1999: Wiad. entomol., **18** (1): 56.; BUCZYŃSKI, PAKULNICKA 2000: Notul. odonatol., **5** (6): 69-72.). Zdaje się to wskazywać na nasilenie się regularnych migracji gatunku ku północy i tworzenie tam liczniejszych okresowych populacji, ale może to również częściowo wynikać ze wzrostu intensywności poszukiwań.

Juliusz SAMOŁĄG, Tarnowo Podgórne

299. Nowe stanowiska *Pelenomus olssoni* (ISRAELSON) (Coleoptera: Curculionidae) w Polsce

New localities of *Pelenomus olssoni* (ISRAELSON) (Coleoptera: Curculionidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Curculionidae, *Pelenomus olssoni*, new records, Poland.

Stosunkowo niedawno opisany *Pelenomus olssoni* (ISRAELSON, 1972) znany był w Polsce dotychczas z dwóch stanowisk: Bronisławowa nad Jeziorem Sulejowskim i Białowieży (WANAT 1988: Prz. zool., **31**: 485-487.). Poniżej podajemy kolejne trzy stanowiska odkryte podczas badań terenowych w ostatnich latach:

- Pojezierze Mazurskie: Osowiec-Twierdza (FE02), brzeg Biebrzy przy starym moście, 1 VIII 1999, 1♂, leg. et coll. M. WANAT.
- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Puszczykowo (XT29) ad Poznań, przesiewka wilgotnej ściółki na obrzeżach olsu, 28 I 2001, 1♂, leg. P. JAŁOSZYŃSKI, coll. Sz. KONWERSKI.
- Wyżyna Lubelska: Stare Stulno (FB89) ad Wola Uhruska, brzeg kałuży ok. 1,5 km od Bugu, 2 VIII 2000, 1♂, leg. et coll. M. WANAT.

Ryjkowiec ten jest zewnętrznie bardzo podobny do *P. quadrituberculatus* (FABRICIUS, 1787), od którego można go jednak łatwo odróżnić po obecności kolców jedynie na środkowych goleniach samca i kształcie prącia; dokładniejszy opis oraz ilustracje cech diagnostycznych obu gatunków podaje WANAT (1988: ibidem). Gatunki te różnią się biologią: *P. quadrituberculatus* rozwija się na różnych rdestach (*Polygonum* spp.), podczas gdy *P. olssoni* podawany jest jako monofag beblka błotnego (*Peplis portula* L.). Osobniki obu gatunków spotykane są w podobnych środowiskach, najczęściej obserwuje się je „spacerujące” po mulistych lub piaszczystych brzegach zbiorników wodnych. W podanych wyżej miejscach zebrania *P. olssoni* w Osowcu-Twierdzy i Starym Stulnie z całą pewnością nie stwierdzono obecności beblka błotnego, a ryjkowce przebywały na wilgotnym podłożu niemal pozbawionym roślinności.

Szymon KONWERSKI, Zakł. Zool. Syst. UAM, Poznań
Marek WANAT, Muz. Przyr. UW., Wrocław